

JÓ VADÁSZATOT!

A Fővárosi és Pest megyei Vadászkamara lapja

Hírlevél

XV. ÉVFOLYAM 1. SZÁM

- Meghívó
- Tájégségi fővadászok
- Erdei Szalonka Monitoring
- Afrikai sertéspestis
- Az év emlőse
- Pest megye legjobb trófeái
- Vhr. - utolsó ütem
- Vadásznapiok

Mottó:

*Sose fordítsd vadászfegyvered csővét
olyasmi felé, amit nem akarsz eltalálni!*

Tájékoztatjuk a vadásztársakat, hogy

az OMVK Fővárosi és Pest megyei
Területi Szervezetének

a Pest Megyei Vadgazdálkodók
Szövetségének

beszámoló küldöttgyűlését a szervezetek elnökei,
dr Szentpétery Kálmán és Macsek Lajos

2017. május 27-én 9 órára hívták össze.

Meghívó

Kedves Vadásztársak!

Az OMVK Fővárosi és Pest megyei Területi Szervezete Sportvadász Osztályának ülését a Vadászkamaráról szóló törvény, valamint az Alapszabály szerint 2017. május 27-én 10 órára az alábbi napirenddel összehívom:

1. A sportvadász alelnök beszámolója
2. Jelölő Bizottság és Szavazatszedő Bizottság megválasztása
3. A megyei küldöttek megválasztása

Kemenes Miklós
alelnök

Kedves Vadásztársak!

Az OMVK Fővárosi és Pest megyei Területi Szervezete Hivatásos Vadász Osztályának ülését a Vadászkamaráról szóló törvény, valamint az Alapszabály szerint 2017. május 27-én 10 órára az alábbi napirenddel összehívom:

1. A hivatásos vadász alelnök beszámolója
2. Jelölő Bizottság és Szavazatszedő Bizottság megválasztása
3. A megyei küldöttek megválasztása

Guzsik Alfréd
alelnök

Kedves Vadásztársak!

Az OMVK Fővárosi és Pest megyei Területi Szervezete 2017. május 27-én 10 órára összehívott osztály ülésén megválasztott megyei küldötteknek küldött gyűlését 2017. május 27-én 11.30 órára az alábbi napirenddel összehívom:

- Jelölő, valamint Szavazatszámoló Bizottságok megválasztása,
- a Területi Szervezet vezetősége,
- az Etikai Bizottság elnöke és tagjai,
- a Vadvédelmi és Vadgazdálkodási Bizottság elnöke és tagjai,
- a Felügyelő Bizottság elnöke és tagjai,
- a Területi Szervezet országos küldöttei
- megválasztása.

dr Szentpétery Kálmán
elnök

A meghirdetett gyűlések helye

TIT Stúdió Egyesület Székháza
1113 Budapest Zsombolyai u. 6.

A szombati napot elsősorban a parkolási lehetőségek miatt választottuk, mivel e napon a környező utcákban ingyenes a parkolás.

Tisztelt Vadásztársak!

Megyei kamaránk minden gazdasági év lezárása után elnökségi üléseken, valamint a küldöttközgyűlésre készített előterjesztésekben részletesen értékeli az elmúlt év kudarcait és eredményeit, szövegesen és számokban is kifejtve a történésekről, azok okairól és várható következményeiről alkotott véleményét. Ez az értékelés a megyei küldötttervezetelen természetesen idén is meg fog történni.

Azonban az illendőség is azt kívánja, hogy egy választási ciklus végén a megyei vadásztársadalom tagjai ne csak küldötteik útján, hanem közvetlenül is értesüljenek – ha csak címszavakban is – arról, hogyan is ítéli meg elnökük az elmúlt négy évben történeteket.

A leginkább objektív kép úgy alakítható ki, ha összevetjük, megválasztásakor miket is ígért a megyei kamara új elnöke a ciklusra, és ezen ígéretek közül mi valósult meg. Az ígéretek és a sikereket, no meg a kudarokat kívánom most elétek tárni.

A megválasztásom utáni „szűzbeszédemben” három lényeges ígéretet tettem:

1. a ciklus alatt biztosítani fogom-fogjuk a kamara működőképességét mind szakmai, mind anyagi értelemben, és utódomnak olyan kamarát adok át, amely adósságoktól mentes, valamint jövőbeni működésének anyagi alapjai is biztosítottak;
2. a ciklus lezárultával, az új elnökséget választó küldöttközgyűlés elé olyan, magamnál jóval fiatalabb jelöltet fogok állítani, aki akár több cikluson keresztül képes lesz a kamara vezetését ellátni, valamint törekedni fogok arra, hogy a kamarai elnökségben is megtörténjen a generációváltás;
3. minden erőmmel törekedni fogok az általam ismert és minden szempontból igazságtalanul tartott megyei tagdíjrendszer megváltoztatására.

El kell mondjam azt is, magam is úgy ítélem meg, az első pontban leírtak teljesítése nem érdem, hanem minimális követelmény, és a tényleges siker a másik két pont hiánytalan teljesítése jelenti, jelentette – volna.

Nos, itt az ideje, hogy ezen ígéretek megvalósulását tényszerűen megvizsgáljuk.

ad.1. Nem lehet vitatni, a minden év végén közzétett beszámolók is tartalmazzák, hogy kamaránk szakmai és anyagi értelemben is működőképes maradt a ciklus során, és jelen pillanatban is az. Adósságai nincsenek, a vagyonfeléltési tendenciának reményeink szerint 2017-ben véglegesen vége szakad.

Erre az ígéretre nincs miért több szót vesztegetni, de mint mondtam, ennek teljesítése nem érdem.

ad.2. Mint a küldöttközgyűlés résztvevői tapasztalni fogják, a kamara 9 tagú elnökségéből 4 fő – köztük a titkár, a sportvadász alelnök, valamint az elnök is – a későbbiekben nem kíván funkciót vállalni, három elnökségi tagot – nélkülözhetetlen szakmai tapasztalatuk, közülük kettőt koruk miatt is – magam is kértem a maradásra, míg másik két elnökségi tag továbbra is be kívánja tölteni jelenlegi funkcióját.

Magyarul, az ígéret teljesítése felemásra sikerült.

ad.3. Az ezen ígérettel kapcsolatos tevékenységről sok-sok oldalt lehetne írni, de – mivel álláspontom szerint csak az elért eredmény minősít – nem érdemes.

Ebben a kérdésben kamaránk – az országos szervezeten belül rendelkezésére álló lehetőségeket csaknem 100%-ig kihasználva – totális vereséget szenvedett. Az országos kamara elnöksége – ahol minden megyét az elnök képvisel – a tagdíjrendszer minden, általunk többször is előterjesztett módosítási javaslatát nagy többséggel, leginkább 18:1 arányban leszavazta.

Mindezek után a 2017. március 17-én tartott országos elnökségi értekezlet – ellenszavazatunkkal – úgy határozott, hogy a feladatarányos finanszírozási rendszer alapelveit úgy határozza meg és terjeszti az országos küldötttervezetelen elé elfogadásra, hogy megyénk – az OMVK és az OMVV elnöke munkájának köszönhetően megnyílt plusz forrásokból – az összes megye közül a legkisebb összeget fogja kapni.

Az elmondottakból is látszik, hogy a harmadik vállalás teljesítésének sikeressége a nullával egyenlő. Az országos kamarán belül már csak egy lehetőségünk maradt, mégpedig az, hogy a tagdíjrendszer és a feladatarányos finanszírozás megváltoztatására, igazságosabbá tételére vonatkozó javaslatainkat az országos küldöttértekezlet elé terjesztjük. Ha javaslatunk ott sem kapnak többségi támogatást, akkor vagy a kamarán kívül kell megpróbálnunk igazságunknak érvényt szerezni, vagy pedig e kérdésekkel nem szabad tovább foglalkoznunk.

Meggyőződésem, hogy a megválasztandó új tisztségviselők e kérdésekben is bölcs döntéseket

fognak hozni. Kérem, hogy bizalommal fogadjátok őket, segítsétek munkájukat.

Végezetül itt is szeretném megköszönni ama kamarai tisztségviselők, alkalmazottak munkáját, akik a teljes ciklus alatt azon dolgoztak, hogy kamaránk minél sikeresebb legyen.

Cegléd, 2017. 03. 29.

Vadászüdvözlettel,

dr. Szentpétery Kálmán
leköszönő elnök

Fotó: Blaumann Ödön

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Kedves Vadásztársak!

Elmúlt 40 év. Márciusban múlt 40 éve, hogy munkába álltam a MAVOSZ Pest megyei intézőbizottságánál, tenyésztési felügyelőként.

Még részese lehettem a magyar apróvad-gazdálkodás fénykorának. A Rákospalotai Növényolaj Vadásztársaság területén még mezei nyulat fogtak be (ahol ma lakótelep áll). Vadászhattunk fogolyra. Az apróvadás vadászatokon a napi 100–200 db-os teríték nem számított kiemelkedően soknak.

A nagyvad vadászoknak viszont nem kevés időt kellett szánniuk arra, hogy szarvast vagy vaddisznót

nót hozhassanak terítékre. A nagyvadállomány hasznosítása korlátok közé volt szorítva. A vadászati lehetőségek bővítésére a MAVOSZ anyagi támogatásával először a Börzsönybe muflont, majd a Gödöllői-dombság területére, valamint a Szentendrei-szigetre dámot telepítettünk.

Aztán nagyot változott a világ. A mezőgazdasági területek meliorációja, a nagytáblák kialakítása, a fasorok kivágása és a ragadozóállomány-apasztási módszerek korlátozása miatt apróvadállományunk jelentős mértékben csökkent, helyenként jóformán el is tűnt.

Ugyanakkor a nagyvadfajok, kiválóan alkalmazkodva a megváltozott élőhelyi viszonyokhoz, állományrobbanást produkáltak. Ma már nincs olyan vadászterület Pest megyében, ahol ne kerülne vaddisznó terítékre. Persze ebben a vadászoknak is komoly szerepe van, hiszen ahol megjelent a vaddisznó, évekig komoly védelemben részesült, nem törődve azzal, hogy e mindenevő faj az apróvad szaporulatát igencsak megtizedeli.

Nem csupán a vadállomány összetétele változott, hanem a vadászati jogszabályok is. Lett „vadászati törvényünk”, amely a vadászati jog földtulajdonhoz kötésével jelentősen átrendezte a vadásztársaságok helyzetét is.

Röviden a fentebb vázolt változó körülmények között telt az életem Pest megyében.

Szerencsésnek mondhatom magamat, hogy a vadászatban Pest megyébe vezényelt a sorsom. Szerencsém volt, hogy mindig is egybeesett a munkaköröm és a hobbim, a vadászat. Így aztán sohasem éreztem úgy, hogy dolgozom, mivel a tennivalóimat jó szívvel végezhettem.

Szerencsém volt, hogy a vadásztársaságok és erdőgazdaságok vezetőivel mindig is egy nyelvet tudtunk beszélni.

Mindazoknak a vadászoknak, vadásztársasági vezetőknek, erdőgazdasági vezérigazgatóknak,

akkal együtt dolgozhattam, ezúton is szeretném kifejezni köszönetemet a mindenkori segítségükért, barátságukért.

Nem tehetem meg, hogy a „vadászszövetség” és a „kamara” vezetőségéből munkatársaim közül ne említsek neveket, hiszen ők különösen hozzájárultak sorsom alakulásához, meghatározó módon segítve munkámat.

Köszönöm az elmúlt évtizedeket néhai dr. Hel-
tay Istvánnak, valamint Rácz Gábornak, Kemenes
Miklósnak, Rózsa G. Róbertnek, Szilágyi Lajos-
nak, Domonyiné Marikának, Piroskáné Aninak,

Holhosné Áginak és Vasné Ancsának. Bízom benne, hogy utódom is hasonlóan támogató környezetet talál majd Pest megye vadásztársadalmában.

Valamennyi vadásztársamnak köszönöm az együtt töltött évtizedeket. Mint mindennek, az én munkámnak is vége lett. Ezután nyugdíjasként járom a vadászmezőket.

Mindenkinek Jó Vadászatot!

Nagy István
(még) titkár

A VADGAZDÁLKODÁSI TÁJEGYSÉGI FŐVADÁSZI RENDSZER

A 2015. november 17-én elfogadott vadgazdálkodási törvény módosítása vezette be a tájegységi vadgazdálkodási szemléletet, fektette le a tájegységi vadgazdálkodás alapjait. A Földművelésügyi Minisztériumban az Állami Földekért Felelős Államtitkárság szervezetében ennek nyomán jött létre idén a Vadgazdálkodási Tájegységi Főosztály. Az ország területe az Országos Vadgazdálkodási Adattár adatai alapján 5 vadgazdálkodási tájra oszlik, valamennyit egy-egy osztályvezető irányítja, akik egyben a tájon belül tájegységi fővadászi teendőket is ellátnak. Az 5 tájon belül a vadgazdálkodási tájegységekhez beosztva – megfelelő pályázattal – 52 vadgazdálkodási tájegységi fővadász került kinevezésre az elmúlt két hónapban. A minisztérium épületében a tájegységi fővadászok munkáját ötfős szakmai koordinációs egység fogja össze, élén a főosztályvezetővel.

A tájegységi fővadászok szerepe szakirányítási és szaktanácsadási feladatokkal jellemezhető, amelyeket a vadgazdálkodási törvény 93. szakasza fogalmaz meg. A szakirányítási feladat a vadászati hatóság munkáját segítő egyfajta területi jelenlét-

tel, hatósági jellegű közreműködéssel a jogszerű vadgazdálkodási tevékenységet hivatott előmozdítani. A szaktanácsadási feladat a vadászatra jogosultak segítése, a vadgazdálkodási, vadászati újdonságok közvetítésén és szakmai iránymutatáson keresztül a jogosultak magasabb szakmai színvonalú működésének elősegítése. Cél a gyakorlatban jól működő példák megismertetése, átvétele, a jogosultak gazdálkodási problémáira a megfelelő válaszok keresése és adása, mely együttesen segítheti a gyengébben gazdálkodókat, a nehezebb helyzetben lévőket, hogy felzárkózzanak. Ettől a magyar vadgazdálkodás általános színvonalának emelkedését várja a szakma, mely során szükség lehet szakítani egyes elavult és elavult gondolatokkal, felismerve az új körülmények kényszerítő hatására adható legjobb – akár külföldön is bevált – módszerek átvételét.

A tájegységi fővadászok egyfajta kapcsolatot jelentenek a vadászatra jogosultak és a területi (pl. vadászati, erdészeti, természetvédelmi) hatóságok, a vadászati érdekképviseleti szervek (OMVK, OMVV), a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, az

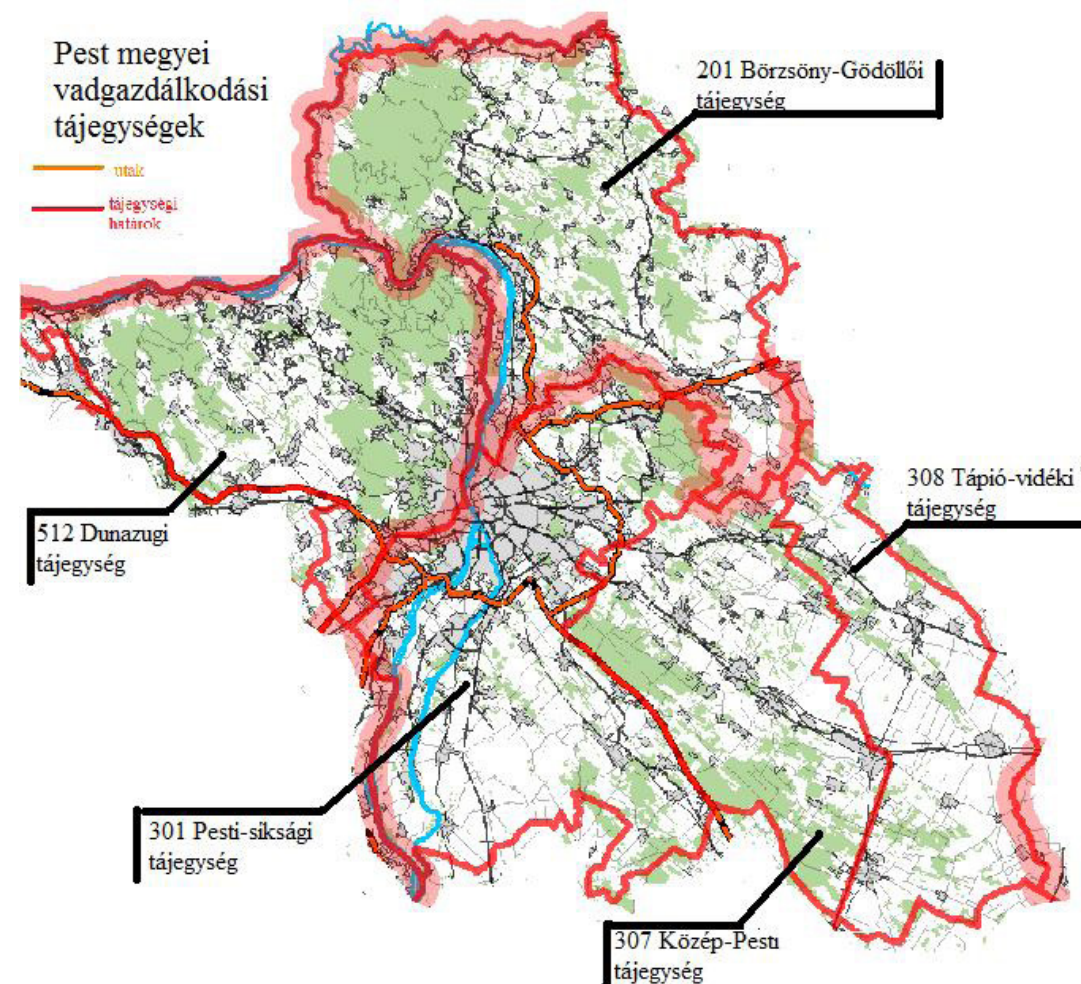
önkormányzatok és valamennyi vadgazdálkodási szereplő között, ezzel is elősegítve a jogszerű működést, hogy a vadgazdák segítése és védelme minél jobban érvényesüljön. A szakirányítási feladat másik fontos eleme az OMVK szerveivel való együttműködésben a hivatásos vadászok tevékenységének szakmai összehangolása, munkafeltételeik és megbecsültségük, valamint továbbképzésük előmozdítása.

A szaktanácsadási feladatkör tájegységenként némileg különbözhet, de általánosságban a nagyvadállomány szabályozása, a hasznosítási kvóták teljesítése, a hosszú távon fenntartható nagyvadgazdálkodás elérése a fő cél. A szaktanácsadás másik lényeges szempontja az apróvad-gazdálkodás lehetőségeinek vizsgálata, a helyi sajátosságokhoz

igazított apróvadállomány-fejlesztés, a működőképes modellek ismertetése, az igénytelen és etikátlan apróvad vadászat visszaszorítása és az apróvaddal való minőségi gazdálkodás tájegységi szintű kialakítása.

Pest megyét érintően 5 vadgazdálkodási tájegység került kialakításra:

1. **201 – Börzsöny-gödöllői tájegység: Szabó Zoltán**
2. **301 – Pesti-síksági tájegység: Pető Zoltán**
3. **307 – Közép-pesti tájegység: Keresztes Tibor**
4. **308 – Tápió-vidéki tájegység: Csernus Krisztián**
5. **512 – Dunazugi tájegység: Rácz Fodor Gábor**

201 – Börzsöny-gödöllői tájegység, Szabó Zoltán tájegységi fővadász

A tájegység területe 230 ezer ha, 38 vadászatra jogosultat foglal magában, irodája a Pilisi Parkerdő Zrt. Gödöllői Erdészeténél található (2100 Gödöllő-Máriabesenyő, Csetetekert 13.).

Szabó Zoltán 62 éves, végzettsége agrármérnök, vadgazdálkodási szakmérnök. Tíz év erdőgazdasági gyakorlat után két esztendő a megyei érdekképviselőként dolgozott, 1992 óta a megyei Vadászati és Halászati Felügyelőséget vezette. 1994-től 2016-ig a Szent István Egyetem meghívott előadója, címzetes egyetemi docens.

301 – Pesti-síksági tájegység, Pető Zoltán tájegységi fővadász

A tájegység területe 220 ezer ha, és 27 vadászterületet foglal magában. A tájegységi fővadász irodája a Pilisi Parkerdő Zrt. Gödöllői Erdészeténél található (2100 Gödöllő-Máriabesenyő, Csetetekert 13.).

Pető Zoltán 49 éves agrármérnök, vadgazdálkodási szakmérnök, a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen kezdte pályáját. Diplomavédés után az egyetem Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszékén dolgozott közel négy éven keresztül. A Vadászati és Halászati Felügyelőségek 1998-ban történt megalakulását követően a Pest megyei vadászati hatóságnál dolgozott különböző beosztásokban.

307 – Közép-pesti tájegység, Keresztes Tibor tájegységi fővadász

A tájegység területe 135 ezer ha, és 25 vadászterületet foglal magában. Irodája a NEFAG Zrt. Pusztavacsi Erdészeténél található (2378 Pusztavacs, Erdész köz 1.).

Keresztes Tibor 47 éves, agrármérnök diplomával és vadgazdálkodási szakmérnöki diplomával

rendelkezik. 20 éve vadászik, több évig hivatásos vadászként dolgozott. Céljai közül az egyik legfontosabb, hogy a tájegységen belül javítsa a vadászat társadalmi megítélését.

308 – Tápió-vidéki tájegység, Csernus Krisztián tájegységi fővadász

A tájegység területe 119 ezer ha, Pest megye délkeleti területén helyezkedik el, jelenleg 20 vadászterületet foglal magában, irodája a NEFAG Zrt. szolnoki központjában található meg (5000 Szolnok, Kaán Károly u. 71.).

Csernus Krisztián 42 éves, erdész, vadgazda mérnök végzettséggel rendelkezik, jelenleg Péteriben él családjával. Az elmúlt közel 20 évben többek között hivatásos vadászként tevékenykedett Pest megyében, Monoron és környékén. Elhivatott követője a magyar apróvad-gazdálkodás fellendítésének.

512– Dunazugi tájegység, Rácz Fodor Gábor tájegységi fővadász

A tájegység területe 183 ezer ha, 23 vadászatra jogosult helyezkedik el rajta, irodája a Pilisi Parkerdő Zrt. Budakeszi Erdészeténél található (2092 Budakeszi, Külterület Hrsz.: 0178/9.).

Rácz Fodor Gábor 59 éves, biológus és vadgazdálkodási szakmérnök végzettségű. 5 év erdőgazdasági gyakorlat után a Földművelésügyi Minisztérium Vadgazdálkodási Osztályán dolgozott különböző beosztásokban. A Szegedi Tudományegyetem címzetes főiskolai docense. Korábbi években a Szent István Egyetemen vendégelőadóként oktatott magyar és angol nyelven. 1980 óta vadászik.

Bajdik Péter
Vadgazdálkodási Tájegységi Főosztály
főosztályvezető

Tájékoztató az Országos Erdei Szalonka Monitoring Program 2017-2020 közötti szakaszáról

Ettől az esztendőből folytatódik és újabb négyéves szakaszba lép az országos erdeiszalonkamonitoring-program. A faj tavaszi vonulását vizsgáló kutatás – több okból is – az egész világon szinte egyedülálló. Különlegességét egyrészt a résztvevők nagy száma, másrészt a vizsgálat által lefedett terület nagysága adja. Az elmúlt évben Magyarország összes megyéjéből már 457 vadászatra jogosult összesen 988 megfigyelési ponttal vett részt a programban. A tizenkét héten keresztül folyamatosan végzett megfigyelés, amelynek során a tavalyi évben 10 491 megfigyelési adatlapot töltöttek ki a program résztvevői, valamint a nagyszámú és hosszú időszakon át gyűjtött minták is kizárólag a kutatás célját szolgálták. Azt sem szabad elfelejteni, hogy a szalonkamonitoring-program 2009-ben az Országos Magyar Vadászati Védegylet (OMVV), tehát egy civil szervezet kezdeményezésére indult, és jelenleg is a vadászati érdekképviselő szervezetében zajlik.

A program célja az Európai Unió Madárvédelmi Direktívája 9. cikkének (1) bekezdése alapján történő derogáció, azaz az irányelvtől való eltérés tudományos igazolása. 2013-ig a derogáció indoka a kisszámú hasznosítás volt, tehát azt kellett tudományosan megalapozott módszerekkel bizonyítanunk, hogy az elejtett szalonkák mennyisége nem éri el a vonuló állomány teljes mortalitásának 1 százalékát. Ehhez szinkronszámlálásokkal becsültük a vonuló állomány nagyságát és az elejtett madarak koreloszlásából a mortalitást. Bár ezt évről évre teljesíteni is tudtuk, 2013-tól mégis áttértünk egy másik derogációs indokra, az oktatási és kutatási célra. A döntésnek két oka volt. Egyrészt újabb és újabb tudományos kérdések merültek fel a szalonka vonulásával és szaporodásával kapcsolatban, másrészt a kutatások eredményei hosszú távon megoldáshoz vezethetnek. A derogációról a Földművelésügyi Minisztériumnak évről évre jelentést kell készítenie az EU felé. Ebből láthatjuk azt is, hogy a program továbbra is élvezzi az FM támogatását. Sikerével és fontosságával kapcsolatban érdekes adalék, hogy a program eddigi

nyolc éve alatt az EU részéről nem érkezett semmilyen kifogás, miközben az összes környékbeli országban megtiltották már, hogy bármilyen körülmények között is erdei szalonkákat ejtsenek el a tavaszi időszakban.

A szalonkamonitoring-program komolyabb változások nélkül működik a jövőben is, tehát továbbra is szükség van a vonulás megfigyelésére és a mintagyűjtésre is. Fontos hangsúlyozni, hogy a derogáció feltételei között szerepel az is, hogy szigorúan ellenőrzött feltételek között zajlik, ebben a hatóságoknak is komoly szerepük van. Így bármilyen észlelt szabálytalanságot szigorúan fognak büntetni, ahogy erre a korábbiakban is volt már példa. Amennyiben a jelenlegi feltételeket és szabályokat teljes egészében betartjuk, a kutatás jelentősége miatt a későbbiekben sem lesz támadható a program. Ha viszont megszegjük őket, nagyon könnyen veszélybe kerülhet a jövője.

A mintagyűjtés mellett folytatódnak a megfigyelések is: ezeket a szombati napokon, az alkonyati időszakban, napnyugta után, a látási viszonyoktól függően legfeljebb egy óra időtartamban

kell végezni, tizenkét héten keresztül. A megfigyelési időszak kezdete mindig a február 15-éhez legközelebbi szombat este, amely idén február 18-ára esett. Az utolsó tizenkettedik időpont ebben az évben május 6-a lesz. Fontos kiemelni, hogy a szombati napokon a megfigyelés zavarásának elkerülése érdekében a mintagyűjtés tilos!

A program során végzett mintagyűjtés vadászati tevékenységnek minősül. Ebből adódóan természetesen be kell tartani a vadászat szabályait, tehát a kimeneteleket és az elejtéseket is rögzíteni kell az egyéni vadászati naplóban, valamint az elejtéseket a vadgazdálkodási jelentésekben is fel kell tüntetni. Vadgazdálkodási jelentések alatt ez esetben nem csak a szokásos, a vadászév végén leadott jelentést kell érteni, hanem az elejtett szalonkák számáról külön jelentést is kell készíteniük a vadászatra jogosultaknak, és ezt minden évben, május 15-éig be is kell nyújtaniuk a hatóságnak.

A mintagyűjtést csak hatósági engedély birtokában, az ebben meghatározott helyszíneken, időszakban és számban lehet végezni. A mintagyűjtés időszaka február 15-étől április 30-áig tart, kivéve a 2017-es évet, mivel a mintagyűjtés ebben az évben a hatósági engedély kiadásának időpontjától – legkorábban március 1-jétől – kezdődött. A hatóság csak a programban részt vevő vadászatra jogosultaknak adhat ki engedélyt. A részvételt az OMVV területileg illetékes szervezetével kötött megállapodással igazolhatják a vadászatra jogosultak.

Ami a szalonkamonitoring-programban való részvétel feltételeit illeti, ahhoz bármelyik bejegyzett vadászatra jogosult csatlakozhat, tehát minden ellenkező híreszteléssel szemben, senki sincs kizárva a monitoringból. A részvételhez a vadászatra jogosultaknak a program területileg illetékes koordinátorát kell felkeresni, akinek a kitöltött megállapodásmintát, valamint a hatóság részére kitöltött hasznosítási kérelmet alá kell írnia. A hasznosítási kérelemnek tartalmaznia kell a résztvevők által kijelölt megfigyelési pontokat GPS-lokalizációval, valamint a megyei koordinátor által meghatározott elejtési kvótákat. A részvételnek anyagi vonzatai is vannak. A kutatások és a szervezés költségei is jelentősek, ezekhez hozzá kell járulni minden résztvevőnek. Emellett a hatósági engedélyt is eljárás díj ellenében adják ki.

A programban a tudományos munkát a Szent István Egyetem Vadvilág-megőrzési Intézete (SZIE VMI) fogja össze. Az ottani szakemberek dolgozzák ki és hajtják végre a kutatási terveket, ők állítják össze a mintagyűjtő csomagokat, hozzájuk érkeznek értékelésre a minták és a megfigyelési jegyzőkönyvek. Az egyes mintákat ők továbbítják a kutatóhelyekre. A vizsgálatok eredményeit is a SZIE VMI értékeli és publikálja.

Az OMVV részéről a program szervezése és irányítása kisebb részben a budapesti központból, nagyobb részben pedig területi szervezetein keresztül történik. A területi szervezetek képviselőiben dolgoznak a program kulcsszereplői, a megyei koordinátorok. Ők tartják a kapcsolatot a vadászatra jogosultakkal, az OMVV központjával, valamint a SZIE VMI-vel is. Ők tesznek javaslatot az egyes vadgazdálkodási egységek programba való beléptetésére és kizárására, valamint a mintagyűjtési kvótákra és ezek módosítására is. A megyei koordinátorok tájékoztatják a vadgazdálkodási egységek képviselőit és a monitorozókat a kutatás részleteiről, valamint ellenőrzik a mintagyűjtést is. A vadászatra jogosultak tehát minden kérdésükkel, problémájukkal a megyei koordinátorhoz forduljanak, ne pedig közvetlenül a kutatóhelyekhez vagy az OMVV központjához.

A programban részt vevő vadgazdálkodási egységeknek (VGE) célszerű kijelölniük egy, a szalonkamonitoringért felelős képviselőt. Az ő első feladatai a már említett szerződés megkötése az OMVV képviselőjével, valamint a szükséges hatósági engedély beszerzése. Egyik nagyon fontos feladata a monitorozók kijelölése és tájékoztatása. A monitorozók kijelölése azt jelenti, hogy készít egy listát azokról a vadászokról, akik az adott vadászatra jogosult területén részt fognak venni monitorozóként a programban. Akinek a neve erre a listára rákerül, azoknak legalább egy megfigyelést el kell végezniük, és ebből kifolyólag az egy hiteles megfigyelési adatlapnak be kell érkeznie aláírásukkal. Az adott VGE-nél csak ezek a személyek jogosultak a mintagyűjtésre! Természetesen azt nem írja elő semmi, hogy az adott VGE tagjának vagy alkalmazottjának kell lenniük, tehát a tagsággal nem rendelkező vagy más, a programban nem közreműködő VGE-k tagjai sincsenek kizárva a mintagyűjtés és a megfigyelés lehetősé-

geből. Mindemellett a képviselő a felelőse annak, hogy a VGE-nél minden rendben, az előírások szerint működjön.

A legfontosabb szereplők talán mégis maguk a monitorozók, mivel az ő munkájuk nélkül nem valósulhatna meg az egész program. Az ő elsődleges feladatuk a megfigyelések elvégzése szombat esténként a naplemente utáni maximum egy órában, valamint a mintagyűjtés az engedélyezett időszak alatt, bármelyik másik napon. Az általuk megfigyelt standokat ők is jelölik ki, és amennyiben szükséges, ők tesznek javaslatot a megváltoztatására, de ezt egyeztetni kell a SZIE VMI-vel. A megfigyelést és a mintagyűjtést a stand 500 m-es körzetében végezhetik. Egy standon egyszerre csak egy személy végezheti a megfigyelést, adott esetben standonként akár annyi megfigyelő is lehet, ahány megfigyelési hét van, és ezek a megfigyelők mindannyian jogosultak a mintagyűjtésre.

A monitorozók feladata a megfigyelési és mintagyűjtési adatlapok hiánytalan, a valóságnak mindenben megfelelő kitöltése és aláírása, valamint az előírás szerinti mintavétel. Még mielőtt kivennénk a mintákat a madárból, meg kell mérni gramm pontosságú tömegét, valamint a testhőmérsékletét a csőre hegyétől a farktolla végéig milliméternyi pontossággal, majd ezeket az értékeket fel kell vezetni a mintagyűjtési adatlapra. A mintavétel során, az előző két évhez hasonlóan, minden egyes elejtett madárból szárnymintát, izommintát, valamint ivarszervmintát kell venni. A szárnyminta esetében a teljes bal szárnyat le kell vágni, majd széthúzva teljesen kiszárítani. Az izommintára a genetikai vizsgálatokhoz van szükség, elegendő egy körülbelül borsszem méretű kis izomszövet. Ezt a szárny leválasztásakor feltárult izomszövetből vagy a mellizomból is lehet venni. Az ivarszervmintára a szaporodásbiológiai vizsgálatokhoz van szükség. Ez a minta a hímek esetében a heréket és az ondóvezetőt jelenti, mely a heréktől megy a kloáka felé. A tojók esetében az ivarszervminta a petefészek (szederszerű szerv), a rajta található tojáskézdemények, valamint a petefészekből induló, majd tojástartóként folytatódó petevezető, akár a kloákával együtt. Amennyiben nem fér bele valamelyik minta a mintagyűjtő csőbe, akkor ne vágjuk szét vagy dobjuk ki, hanem tegyük valamilyen jól zárható nagyobb edénybe

a formalinnal leöntve, majd keressük meg kivételesen közvetlenül a SZIE VMI munkatársait, mivel ezek nagyon ritka és fontos minták! Amennyiben bármelyik minta megsemmisül vagy vizsgálatra alkalmatlan állapotba kerül, nem kell bejelölni a mintavételi adatlap megfelelő helyén, és az erre kijelölt mezőben indokolni kell, hogy miért hiúsult meg a mintagyűjtés. Boncolás után az elejtett szalonka nemét is fel kell vezetni a mintagyűjtési jegyzőkönyvre. Amennyiben az elejtő a mintákat szabályszerűen levette, a mintavételi jegyzőkönyvet kitöltötte és a szárnyat megszáritotta, töltsse ki a mintavételi eszközöket tartalmazó borítékra a címkét, tegyen mindent a borítékba, majd nyitott állapotban juttassa el a megyei koordinátornak.

Mint már korábban említettük, a programban szerepe van Földművelésügyi Minisztérium illetékes főosztályának is. A megyei vadászati hatóságok bevonásával ő gyakorolja a program engedélyezési és felügyeleti jogkörét, valamint ők küldik meg az EU részére a derogációs jelentést.

Befejezésül külön kiemelnénk, hogy az országos erdeiszonkamonitoring-program továbbra is erős lábakon áll, ezt pedig a programban elért tudományos eredményeknek köszönhetjük. Már kezdetben a vonuló állomány nagyságának becslésére vonatkozó vizsgálatok is komoly meglepetéseket okoztak, hiszen évről évre csak a hazánk felett áthaladó állomány becsült nagysága is jelentősen meghaladta a faj korábban egész Európában becsült állományának nagyságát. Az újabban végzett genetikai és ivarszervvizsgálatok is magas színvonalon, modern módszerekkel zajlanak, és ami még ennél is fontosabb, további kutatási kérdéseket felvető, meglepő eredményeket hozhatnak. A program az írásunk elején vázolt méreteinek és szervezettségének, valamint a nagyszámú gyűjtött mintának köszönhetően a továbbiakban is kimagasló tudományos eredményekkel kecsegtet. Amennyiben tartjuk magunkat a szabályokhoz, az országos erdeiszonkamonitoring-program feltehetően hosszú távon fenntartható, és lesz értelme az évről évre benne dolgozó 2-3 ezer ember áldozatos munkájának.

dr. Szemethy László (SZIE VMI)
Földvári Attila (OMVV)
Rung Áron (OMVV)

Az afrikai sertéspestisről

A különböző híradásokból eddig többen értesülhettek az ország keleti határánál megjelent afrikai sertéspestisről. A következő néhány sorban összefoglalom azokat az ismereteket, amelyeket a vadgazdálkodóknak ismerniük szükséges.

A betegségéről:

Az afrikai sertéspestis a házisertés és a vaddisznó heveny, lázas általános tünetekkel, vérzésekkel járó fertőző betegsége, amely túlnyomó többségben az állat elhullásával végződik. Emberre nem veszélyes. A megbetegedés eredetileg Afrikában fordult elő, de a múlt század közepétől behurcolták Európába, valamint Közép- és Dél-Amerika egyes országaiba. A fertőzés felszámolása súlyos anyagi áldozatokkal jár(t), ami a fertőzött állomány teljes megsemmisítésével zárul. A vírus ellenálló képessége igen nagy, gyakran hónapokig fertőzőképes marad. Hő hatására (60 °C-on 3 óra alatt) azonban elpusztul. A kórokozót szinte minden esetben a fertőzött országokból származó, sertés eredetű nyers élelmiszerekkel hurcolják be, utána a vírus élő sertéssel (vaddisznóval), nyers sertéstermékekkel, szállítóeszközökkel gyorsan terjed. A fertőzött állatok lázasak, étvágytalanok, bélsaruk véres, jelentős számú vetelés következik be. Az elhullott (lelőtt) állatban testszerte vérzések láthatóak, a nyirokcsomók vérrel átitatottak, a lép megnagyobbodott. Általában véve az elváltozások nagyon hasonlatosak a klasszikus sertéspestis tüneteivel. A védekezés egyetlen lehetséges módja a betegség behurcolásának megelőzése, illetve ha már ez megtörtént, a megállapítás után a góc gyors felszámolása az összes fertőzött állat leölése és ártalmatlanná tétele által.

A vadgazdálkodók feladatai:

- Az állat-egészségügyi hatóság intézkedéseinek mindenkor következő betartása.
- Akár a szabadon élő, akár a zárt téren lévő vaddisznók között észlelt rendellenességek jelentése az állat-egészségügyi hatóság részére.
- A betegséggel fertőzött országból (ország-részből) érkező vendégvadászok figyelmeztetése az általuk hozott sertés- és vaddisznókészítmények behozatalának mellőzésére.
- A vadászterületre ne kerülhessen élelmiszer-hulladék!
- A vaddisznók befogása, szállítása és szabadon engedése szabályainak betartása.
- A házisertés és a vaddisznó találkozásának elkerülése, a járvány terjesztésére alkalmas eszközök (ruházat, jármű, takarmány, trágya stb.) párhuzamos használatának mellőzése.
- Vaddisznó zsigerezésekor a zsigereket az állategészségügyi hatóság előírásainak megfelelően kell kezelni.
- A hűtőben elhelyezett, fertőzött hús járványterjesztő szerepére oda kell figyelni.
- Lehetőleg a vaddisznó létszámának minimális szinten való tartása.
- Végezetül meg kell említeni, hogy a betegség terjesztésében legfontosabb szerepet az engedély nélkül működtetett zárttéri vaddisznótartás, az innen származó egyedek illegális szállítása és szabadon engedése fogja jelenteni, ezáltal felelőtlenül, nyereségvágyból veszélyeztetve mindannyiunk értékeit!

Dr. Lehotzky Pál

Fotó: Utassy György

Az év emlőse 2017-ben: a mogyorós pele

A pelefajok az erdőtársulás életközösségének ökológiai értelemben véve úgynevezett „esernyőfajai” – sikeres megtelepedésük egyben az adott erdei ökoszisztéma természetközeli összetételének és működésének a biztosítékát is jelenti.

A pelefajokat mint jellegzetes szegélylakó kisméretűket szokták jellemezni. Ez napjainkban valóban igaz, azonban mintegy 150–200 évvel ezelőtt ezek a kisméretűfajok nem csupán a szegélyzónában, hanem az erdő belsejében, a sokkal változatosabb és gazdagabb cserjeszintben és lombkoronaszintben találták meg életterüket. Mindhárom pelefaj esetében komoly versengés folyik a minél inkább kusza és összefüggő ágrendszerrel, sűrű lombzattal bíró fásszárúak alkotta foltokért. Napjainkra csupán a honfoglalás kori erdőállomány mintegy 15%-a maradt fenn számukra, ráadásul a modern erdőgazdálkodási gyakorlatnak köszönhetően, jórészt annak szegélyeire szorultak ki. Az eredeti élőhelyeiknek legalább 90%-át elvesztették az elmúlt évszázadokban. Állományaik megcsappanása, elterjedési területeik visszaszorulása is emiatt következett be.

A pelefélék (*Gliridae*) családjába tartozó fajok kizárólag óvilági elterjedésűek, azaz Euráziában, illetve Afrikában élnek. Összesen 28 fajuk ismert, melyek mintegy fele Afrikában honos, a többi az Ibériai-félszigettől Japánig népesíti be Euráziát. Magyarországon a nagy pele (*Glis glis*), az erdei pele (*Dryomys nitedula*), valamint a mogyorós pele (*Muscardinus avellanarius*) előfordulása bizonyított. Mindhárom faj 1974 óta élvez törvényi védeltséget, a mogyorós és a nagy pele védett, míg az erdei pele fokozottan védett faj hazánkban. A nagy pele a Berni egyezmény III. mellékletén, az Élőhelyvédelmi irányelv II. mellékletén szerepel. Hazánkban pénzben kifejezett természetvédelmi értéke 50 000 Ft. A mogyorós pele a Berni egyezmény III. mellékletén, az Élőhelyvédelmi irányelv IV. mellékletén szerepel. Hazánkban pénzben kifejezett természetvédelmi értéke 50 000 Ft. Az erdei pele a Berni egyezmény III. mellékletén,

az Élőhelyvédelmi irányelv IV. mellékletén szerepel. Hazánkban pénzben kifejezett természetvédelmi értéke a 2012-es fokozottan védetté nyilvánítása óta 100 000 Ft.

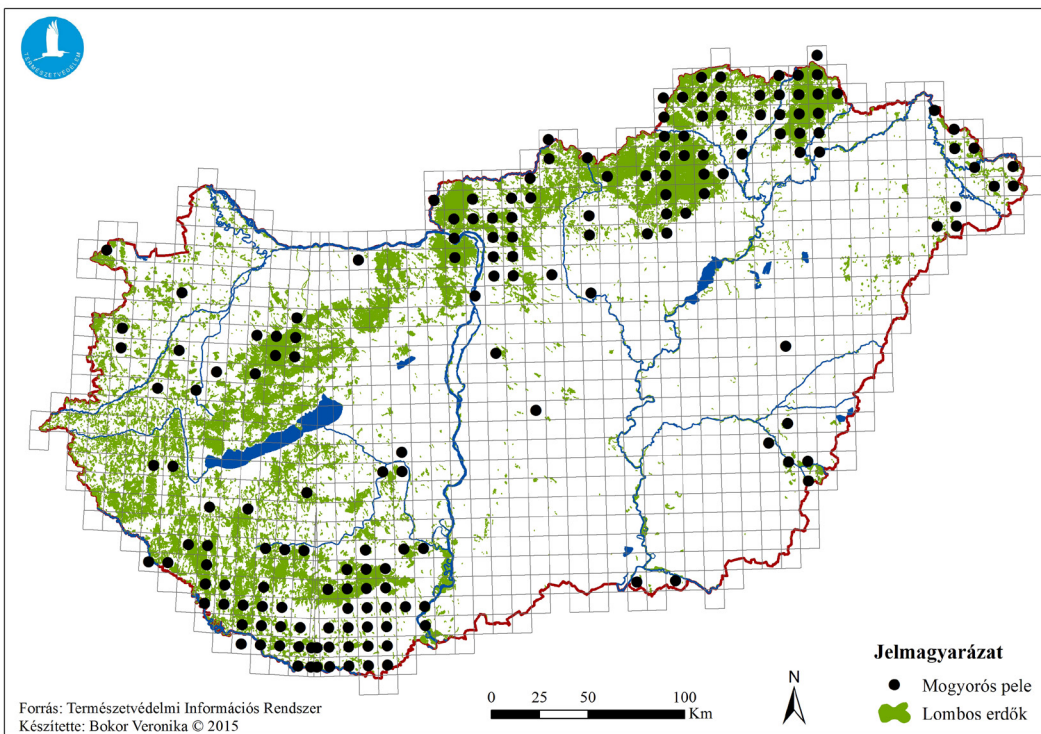
Az európai pelefajok nemzetközi vizsgálatai faji és élőhelyi szinten is gyakran eltérő élőhelyigényről számolnak be. A Magyarországon honos három pelefaj kis léptékű, európai elterjedési térképe a Kárpát-medencei régióban egymást teljesen átfedi ugyan, de közelebből vizsgálva kitűnik, hogy együttes előfordulásuk ennek ellenére viszonylag ritka.

A három faj együttes előfordulását eddig elsősorban az Északi-középhegységben mutatták ki a kutatók, de várható még az ország más, jól erdőszült élőhelyeiről is ilyen jellegű adat.

A mogyorós pele mint a leggyakoribb és legszélesebb ökológiai igényű hazai pelefaj gyakorlatilag az összes olyan élőhelyen megtalálja a létfeltételeit, ahol a másik két, jóval ritkább faj is él. A nagy pele és az erdei pele jóval szűkebb élőhelyigénnyel rendelkezik, megtelepedése emiatt elsősorban a viszonylag nagy kiterjedésű, idősebb fákat is tartalmazó, összetettebb vegetációs szerkezetű és gazdagabb fajösszetételű, fásszárúak alkotta élőhelyekre vonatkoztatható.

Általánosságban elmondható, hogy a három pelefaj együttélése sokkal inkább egymás elkerülésén alapul, azaz a kisebb méretű pelefaj kerüli a nagyobbakat. Ez leginkább az erdei pele – nagy pele viszonylatra igaz, bár a mogyorós pele – erdei pele közös élőhelyhasználatánál is megfigyelhető. Az egyes pelefajok a vegetáció fajösszetételét és szerkezetét tekintve is jelentősen eltérő igényeket mutatnak, azonban a különböző igényű fajok a megfelelően összetett, változatos élőhelyen együtt is megtelepedhetnek.

A vegetáció jellemzői – úgymint fajösszetétel, szerkezet, koreloszlás, kiszáradt fák aránya, borítottság, záródás mértéke stb. – jelentik az elsődleges ökológiai faktorokat a megtelepedésük szempontjából, míg az adott élőhely kitettsége vagy tengerszint feletti magassága sokadlagos hatású lehet. A pelepopulációk megtelepedése szempontjából az erdők fajajösszetételénél fontosabb ökológiai tényezőnek a cserjeszint összetétele és nem utolsósorban annak szerkezete, sűrűsége bizonyul. Különösen a mogorós pele kedveli a nagyon sűrű, lehetőleg tüskés bokrokat, mint például a rózsaféléket (*Rosa spp.*), mivel ennek takarásában szinte észrevétlenül mozoghat az ágak között, ez a ragadozók elleni védelmi stratégiájának az egyik legfontosabb eleme.

A cserjeszint megszüntetése, gyérítése vagy akár az erdei, erdőszegélyi legeltetés például a mogoróspele-állományok adott erdőrészletből való teljes eltűnéséhez vezethet.

A pelék nagyrészt táplálékspecialisták. Mivel hiányzik a vakbelük, az ott élő baktériumok hiányában nem tudják tökéletesen megemészteni

a leveleket és a füveket, ezért energiában gazdag, változatos táplálékra is nagymértékben szükségük van. Ilyenek a fák és cserjék friss hajtásai, virágai, illetve a különféle termések, gyümölcsök és olajos magvak. Gyakran fogyasztanak állati eredetű táplálékot is, elsősorban ízeltlábúakat, de puhatestűek, ritkábban énekesmadarak, sőt más pelefajok kölykei is szerepelhetnek étlapjukon. A megfelelő mennyiségű és minőségű táplálékbázis folyamatosága viszont csak fajgazdag, változatos vegetációs szerkezetű élőhelyen tudja a kis mozgáskörzettel rendelkező pelék hosszú távú megmaradását biztosítani. A mindenkori táplálékbőség és egyéb ökológiai adottságok egy adott évben jelentősen emelhetik vagy csökkenthetik a pelék túlélési, valamint szaporodási esélyeit. Magyarországon a március közepétől–végétől november elejéig–közepéig tartó aktív időszakot követően, a pelék 6–7 hónapos valódi hibernációra vonulnak.

Mivel az év jelentős részét mély álomban töltik, innen származik a német és az angol nyelvben a család neve is: Siebenschläfer („hétalvó”), illetve Dormouse („alvó egér”). Valódi téli álmat alszanak,

melynek időtartama fajonként eltérő. Talajrepedésekbe, üregekbe, sőt esetenként barlangokba vonulnak el, esetleg gyökök mentén húzódnak a föld alá, ahol a hőmérséklet a tél folyamán állandó. A hibernáció időszakában nagymértékben lelassítják anyagcseréjüket. Időről időre, a talaj hőmérsékletének függvényében felébrednek, de többnyire nem hagyják el a hibernációs fészkeiket. Feltehetően a klímaváltozás következtében napjainkban a téli hónapok folyamán egyre gyakrabban jelentkező időszakos felmelegedések komolyan veszélyeztethetik az egyes telelő állományok vagy példányok túlélését. Ilyen esetekben a pelék a növekvő talajhőmérséklet miatt felébredhetnek, és sok energiát használhatnak fel éber állapotukban, ami nagymértékben csökkentheti annak valószínűségét, hogy elegendő zsírkészlettel éljük túl a hibernációt. Az ilyen téli felébredések utáni

„visszaalvás” gyakran nem megy végbe tökéletesen, felborul az állat hormonháztartása, ami szintén a mortalitási ráta emelkedéséhez vezethet.

A pelék éjszakai életmódot folytatnak, emiatt a természetes ragadozóik főként a baglyok, azok közül is főként a macskabagoly (*Strix aluco*) és a gyöngybagoly (*Tyto alba*). A kisragadozók közül elsősorban a szintén erdei életmódot folytató nyuszt (*Martes martes*) és a vadmacska (*Felis silvestris*) vadászik rájuk, de kimutatták többek között a nyest (*Martes foina*), a róka (*Vulpes vulpes*), a borz (*Meles meles*), sőt még a vaddisznó (*Sus scrofa*) mogoróspele-predációját is. A róka, a borz és a vaddisznó elsősorban a talajban telelő példányokat ássa, túrja ki és eszi meg. A pelék a téli álom alatt testtömegüknek akár 30%-át is felélik, a tavaszi ébredés és szaporodás, illetve utódnevelés időszakában emiatt sokkal sérülékenyebbek, nagyobb arányban esnek áldozatul a ragadozóknak, mint az év további időszakaiban.

A pelefajok többnyire alacsony egyedszámú populációkat alkotnak egy erdőtársulás kisemlősközösségében. A rágcslók rendjén belül kifejezetten

k-stratégistáknak tekinthetők. Ezt támasztja alá viszonylag hosszú élettartamuk is. Mogorós pelénél megfigyeltek 5 éves példányokat is, míg nagy pelénél nem volt ritka a 10 évesnél idősebb egyed sem.

A Földművelésügyi Minisztérium Természetmegőrzési Főosztálya által működtetett és széles társadalmi réteget megcélzó Vadonleső Program (www.vadonleso.hu) minden évben meghirdeti az év emlőse éves rendezvénysorozatát. 2017-ben az év emlőse címet a mogorós pele kapta. Ennek kapcsán egész évben változatos pályázatok, programok és rendezvények népszerűsítik a mogorós pelét. Az éves programsorozat megvalósításában, a hazai nemzeti park-igazgatóságok mellett, a Magyar Természettudományi Múzeum és számos szakmai szervezet is részt vállal. További információk elérhetők a www.vadonleso.hu; www.facebook.com/vadonleso, valamint a www.magyar-nemzeti-parkok.hu oldalakon.

Bakó Botond

Pest megye legjobb trófeái a 2015/2016. vadászati évben

Összeállította és a felvételeket készítette: Pető Zoltán

A 2015/2016. vadászati évben a Pest megyei vadászati hatóság munkatársai összesen 536 gímbika, 364 dámbika és 2271 őzbak agancsát, 108 muflon csigáját és 374 vadkan agyarát bíralták el az év során.

A Pest megyei trófeák megoszlása és minősítése a 2015/2016. vadászati évben az alábbiak szerint alakult:

Vadfaj	érem				érmes arány %	korai lelövések				korai lelövés aránya %
	arany	ezüst	bronz	összes		-1	-2	-3	összes	
gím	7	43	130	180	33,6	61	16	3	80	14,9
dám	21	39	43	103	28,3	28	8	1	37	10,2
őz	21	44	98	163	7,2	93	16	6	115	5,1
muflon	12	19	34	65	60,2	17	3	1	21	19,4
vaddisznó	7	28	49	84	22,5					

A **gímszarvas**nál az első 10 helyen álló bika közül ötöt minősített a hatóság szakszerűtlen elejtésűnek, amelyekből három –2 pontot kapott! A gímnél sajnálatos módon nem csökkent a korai lelövések aránya. Ugyanakkor az elmúlt vadászati évben 19 bikát becsültünk 12 évesnek vagy annál öregebbnek, továbbá még 19-et 11 évesnek, ami azt jelenti, hogy elérték az üzemtervekben meghatározott golyóérettségi kort. Évek óta nem került ennyi öreg bika a terítékre. A korosztályi szabályozás tekintetében viszont már kevésbé öröndetes a helyzet. Az elejtett bikáknak több mint a fele középkorú volt. Ez előrevetíti azt, hogy hamarosan ismét jöhetnek olyan évek, amikor alig fog majd esni öreg bika. Külön megemlítené az, hogy rendkívül kevés csapos bikát mutattak be bírálatra a vadászatra jogosultak, és valószínűsíthe-

tő, hogy ennél sokkal több gyenge spíszert lehetne kivenni az állományból.

A **dámszarvas** esetében, a korábbi évekhez hasonlóan, jobb a helyzet. A szakszerűtlen elejtés aránya ugyan változatlanul kissé 10 százalék feletti, de továbbra is gyakrabban találkozunk a bíráló érett, öreg bikával. A rangsor első 10 helyén állók között nem volt olyan, amelyet korai elejtésnek kellett volna minősíteni. Az összes bírált dámbika több mint 10 százaléka öreg bika volt.

Az **őz** állományának nagysága a megyében nagy valószínűséggel még mindig alulbecsült. A bírálatra bemutatott bakok több mint 65 százaléka középkorú vagy öreg korosztályú volt a 2015–2016. vadászati évben is. A fiatal bakokat, különösen az első agancsúakat, nem szívesen selejtezik – alig több mint 6 százalék volt arányuk az összes

hasznosításban –, pedig a gyenge, gombnyársas bakokat ki kellene venni az állományból. Igény esetén a megyei vadászati hatóság a jóváhagyott éves vadgazdálkodási tervben foglaltakon felül is engedélyezni szokta a 150 gramm alatti agancsú bakok elejtésének lehetőségét.

Az elmúlt évhez hasonlóan a **muflon**nál a legmagasabb a szakszerűtlen elejtések aránya, de a kosok nagyobb része vadaskertben kerül terítékre, másrészt a védett természeti területeken a természetvédelmi hatóság részéről változatlan elvárás a muflonállomány erőteljes visszaszorítása.

A **vaddisznó**val kapcsolatban meglepő, hogy egész évben nem sikerült legalább 10 aranyérmes kant terítékre hozni. Ez utalhat arra is, hogy a vadászatra jogosultak igyekeznek csökkenteni az állományt, és a kanoknak nincs idejük megöregedni. A 2016–2017. vadászati év trófeabírálati adatbázisa a tavaszi Hírlevél anyagának készítésekor még nem volt lezárva, ezért az elmúlt évi ranglistát az őszi–téli levélben mutatjuk majd be.

Fotó: Réti Zoltán

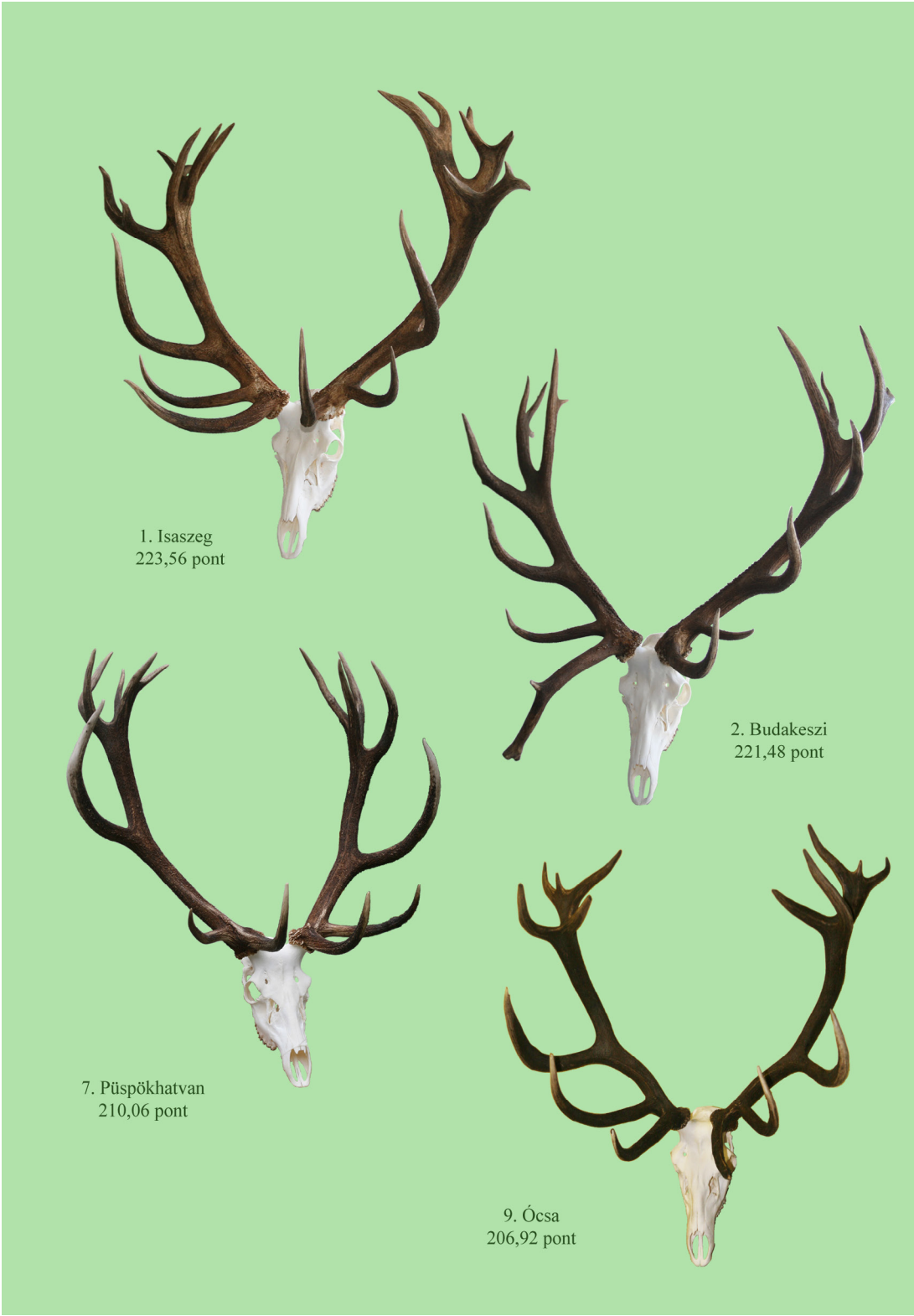

Gímszarvas

	vadászatra jogosult neve	az elejtés helye	az elejtés időpontja	trófeatömeg (24 órás nagykoponyás tömeg kg)	bírálati pont	érem	becsült kor (év)
1.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Isaszeg	2015.08.20.	9,78	223,56	arany	11
2.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Budakeszi (kert)	2015.08.27.	9,35	221,48	arany	11
3.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Pilisszántó	2015.09.10.	10,20	217,35	arany	11
4.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Acsa	2015.09.20.	10,19	210,65	arany	10
5.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Acsa	2015.09.05.	9,20	210,41	arany	8
6.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Keszthely	2015.09.14.	9,24	210,38	arany	10
7.	Galgavölgye Ftk.	Püspökatvan	2015.09.22.	9,28	210,06	arany	9
8.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Piliscsév	2015.09.28.	9,63	209,78	ezüst	8
9.	Ócsa Természetvédő Vt.	Ócsa	2015.09.04.	9,43	206,92	ezüst	8
10.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Galgamácsa	2015.09.21.	8,52	206,51	ezüst	10

Fotó: Utassy György

Dámszarvas

	vadászatra jogosult neve	az elejtés helye	az elejtés időpontja	trófeatömeg (24 órás nagykoponyás tömeg kg)	bírálati pont	érem	becsült kor (év)
1.*	Nagykőrös és Térsége Ftk.	Nagykőrös	2015.09.18.	4,00	198,23	arany	8
2.	NEFAG Zrt.	Pusztavacs (kert)	2015.11.01.	4,45	198,22	arany	11
3.	Kartal-Versegi Vt.	Kartal (kert)	2015.10.15.	4,28	192,53	arany	9
4.	NEFAG Zrt.	Pusztavacs	2015.10.05.	3,87	191,93	arany	10
5.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Budakeszi (kert)	2015.10.22.	4,71	191,49	arany	12
6.	Nagykőrös és Térsége Ftk.	Nagykőrös	2015.10.01.	4,16	190,26	arany	10
7.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Budakeszi (kert)	2015.11.14.	3,86	189,31	arany	11
8.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Budakeszi (kert)	2015.10.27.	4,05	187,53	arany	10
9.	Pánd-Káva Ftk.	Pánd	2015.10.19.	4,38	186,78	arany	9
10.	NEFAG Zrt.	Pusztavacs (kert)	2015.10.20.	4,31	185,65	arany	9

*elhullás

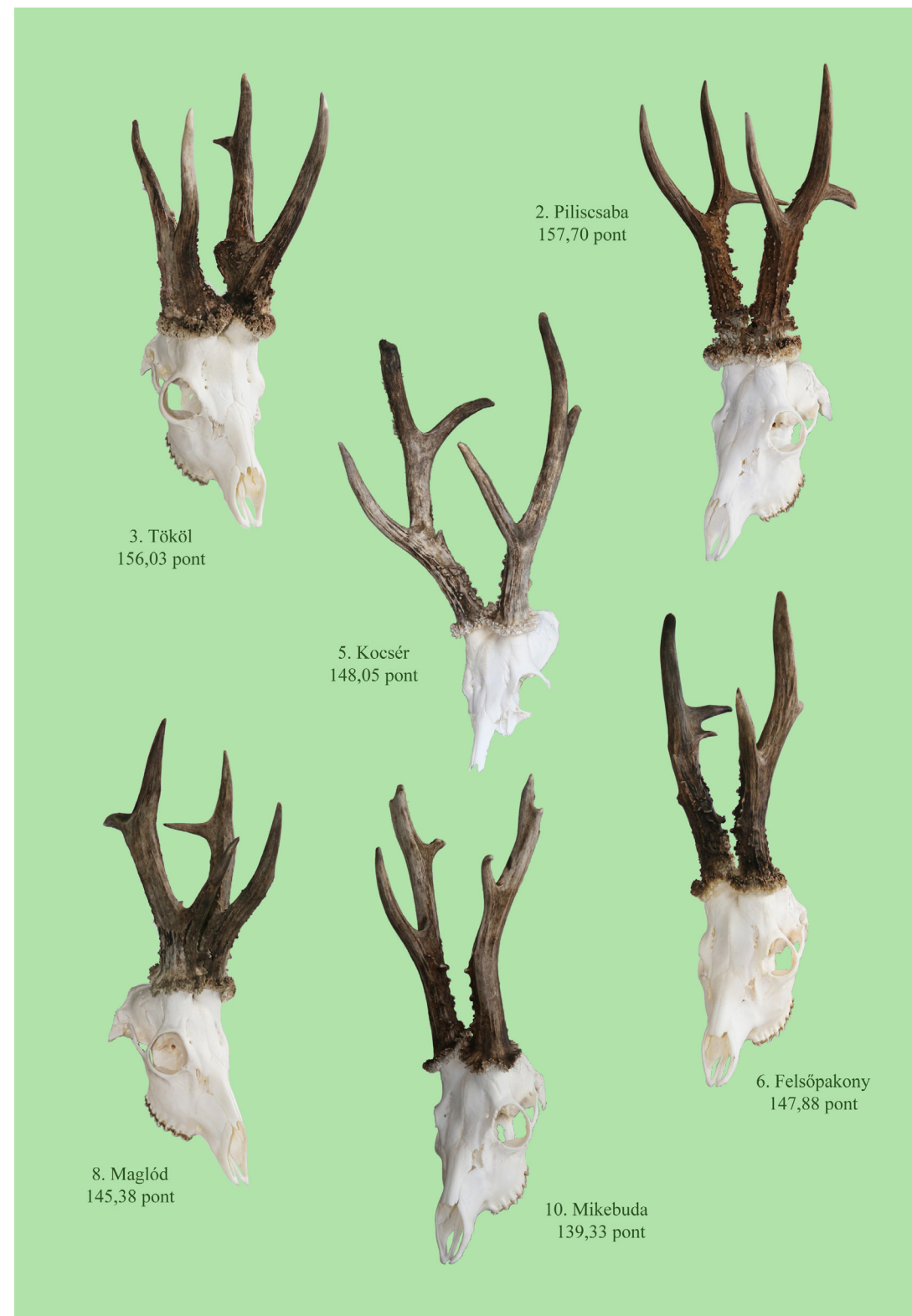
Fotó: Polster Gabriella

	vadászatra jogosult neve	az elejtés helye	az elejtés időpontja	trófeatömeg (24 órás nagykoponyás tömeg kg)	bírálati pont	érem	becsült kor (év)
1.	Hernádi Március 15. Vt. E.	Hernád	2015.09.24.	612	166,05	arany	7
2.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Piliscsaba	2015.04.23.	570	157,70	arany	6
3.	Tököli Gazdák Vt.	Tököl	2015.05.03.	654	156,03	arany	7
4.	Gerjementi Vt.	Albertirsa	2015.04.30.	495	148,93	arany	6
5.	Kocséri Vt.	Kocsér	2015.04.15.	542	148,05	arany	4
6.	Dóra Vt.	Felsőpakony	2015.05.23.	587	147,88	arany	5
7.	Pilisi Petőfi Vt.	Pilis	2015.09.21.	571	145,73	arany	5
8.	Ikarusz Vt.	Maglód	2015.04.19.	516	145,38	arany	5
9.	Kocséri Vt.	Kocsér	2015.04.15.	516	141,13	arany	6
10.	Mikebudai Ftk.	Mikebuda	2015.04.30.	547	139,33	arany	8

Fotó: Utassy György

Muflon

	vadászatra jogosult neve	az elejtés helye	az elejtés időpontja	csiga-hossz (cm) jobb-bal	bírálati pont	érem	becsült kor (év)
1.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Valkó	2015.10.21.	93,9-91,7	225,65	arany	7
2.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Visegrád	2016.01.08.	90,0-87,8	219,50	arany	7
3.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Galgamácsa (kert)	2015.11.20.	92,8-93,3	217,20	arany	8
4.	Ipoly Erdő Zrt.	Kemence	2016.01.10.	93,5-94,4	215,15	arany	10
5.	Kartal-Verseg Vt.	Kartal (kert)	2015.10.12.	82,3-73,6	214,05	arany	5
6.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Galgamácsa (kert)	2015.11.06.	83,7-78,0	212,55	arany	5
7.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Galgamácsa (kert)	2015.12.05.	81,2-81,5	209,65	arany	6
8.	Kartal-Verseg Vt.	Kartal (kert)	2015.10.29.	79,5-79,2	209,40	arany	6
9.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Budakeszi (kert)	2016.01.19.	86,1-84,9	208,15	arany	7
10.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Budakeszi (kert)	2015.09.20.	83,2-83,3	207,20	arany	6

Fotó: Réti Zoltán

	vadászatra jogosult neve	az elejtés helye	az elejtés időpontja	nagygyar hossza (cm) jobb-bal	bírálati pont	érem
1.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Budakeszi (kert)	2016.01.31.	27,8-27,7	133,05	arany
2.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Kálló	2015.06.26.	24,0-25,7	129,30	arany
3.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Budakeszi (kert)	2016.01.28.	22,2-20,2	129,00	arany
4.	NEFAG Zrt.	Pusztavacs	2016.01.26.	19,7-19,7	124,25	arany
5.	br. Wesselényi M. Vt.	Kerepes	2015.12.19.	20,0-19,8	123,25	arany
6.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Budakeszi (kert)	2016.01.09.	24,5-23,3	120,20	arany
7.	Szentendre-szigeti Vt.	Szigetmonostor	2015.04.06.	20,0-20,4	120,15	arany
8.	Kartal-Verseg Vt.	Verseg	2015.06.19.	23,9-24,1	119,85	ezüst
9.	Galgatáj Vt. S. E.	Aszód	2015.04.11.	20,4-20,7	119,55	ezüst
10.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Budakeszi (kert)	2016.01.28.	19,4-19,9	119,40	ezüst

Vhr. – utolsó ütem

A vadászati törvény – elmúlt időszakban több lépésben módosult – hatályos szövege elérhető a vadászatra jogosultak számára. A végrehajtásról szóló 79/2004. FVM rendelet ehhez igazodó változásai az FM honlapján még csak tervezetként olvashatók. Ennek ellenére úgy gondolom, néhány – valószínűleg már nem módosuló – paragrafusra felhívom a figyelmet, amelyek jelentősen érintik a vadászatra jogosultakat. Hasonló megfontolásból kiemelek néhány, már hatályban lévő Vtv.- és Vhr.-rendeletet is. **(Az új szövegrészeket piros, a már hatályosakat zöld szín emeli ki.)**

• A Vtv. 8. § pontosan szabályozza a vadászterület fogalmát, meghatározva, mi tartozik bele, és mi nem képezi a vadászterület részét. A Vhr. már hatályos 3. § (1) bekezdése ehhez kapcsolódó szöveget közöl:

Vhr. 3. § (1) A vadászterület kiterjedésének megállapításánál figyelmen kívül kell hagyni a Vtv. 8. § (2) bekezdésének b), c) és e) pontja alkalmazásában azokat a település külterületén lévő ingatlanokat, amelyek a termőföldről szóló törvény hatálybalépéséig az ingatlan-nyilvántartásban zártkertnek minősültek.

Erre az előírásra azért hívom fel a figyelmet, mivel a vadászati hatóságok a nettó vadászterület nagyságának megállapításánál a „zártkerteket” beszámították. Ez utólag kivonható. Néhány száz hektár nem mellékes a bérleti díj fizetésénél, illetve a második hivatásos vadász alkalmazásánál sem.

• A Vhr. ugyancsak már hatályba lépett előírása a „stílus” miatt fontos:

Vhr. 23. § (1) A vadászterületen egy évnél hosszabb időtartamra mesterségesen létesített vadgazdálkodási, vadászati létesítményt a tájba illő módon, természetes anyagból kell készíteni. (2) Élő fán leskosár akkor helyezhető el, ha az nem veszélyezteti a fa életképességét.

Helyes – betartandó – követelmény: „Le a kiszuperált fotelekkel!”

• A Vtv.-nek a bekerített területekkel kapcsola-

tos rendelkezéséhez kapcsolódik a tervezetben olvasható alábbi előírás:

Vhr. 24. § A Vtv. 29/A. § (4) bekezdése alkalmazásában a vad mozgását befolyásoló, tartós telepítésű kerítésnek minősül:

a) a mezőgazdasági növénykultúra védelmében, valamint állattenyésztési vagy vadgazdálkodási célból telepített villanypásztor, továbbá

b) a rét, legelő hasznosítású gyepterületen, a legelő háziállatok adott területen való tartása céljából – az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nem termelő mezőgazdasági beruházásokhoz nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 33/2008. (III. 27.) FVM rendelet 13. § (2) bekezdésében meghatározott módon – létesített természetes alapanyagú kerítés kivételével az olyan, mezőgazdasági művelés alatt álló szomszédos földterületeket térben elválasztó, lehatároló építmény, amely a bekerített mezőgazdasági növénykultúra tenyészidőszakát követő egy hónap elteltével is fennáll.

A fenti megfogalmazás fontos a vadászati törvényben leírtakhoz, mely szerint a tartós kerítéssel bekerített területek után bérleti díj nem jár.

• A vadgazdálkodás tervezésére, ellenőrzésére vonatkozó előírások:

Vhr. 29. § (1) Az éves vadgazdálkodási tervet legalább középfokú vadgazdálkodási képesítéssel, valamint öt éves szakmai gyakorlattal rendelkező személy készíthet. (...)

Vhr. 30. § (1) Az éves vadgazdálkodási tervtől tíz százalékot meghaladó mértékben való eltérést a vadászati hatóság kérelemre engedélyezheti.

(2) A nagyvadfajok nőivarú egyedeinek és szaporulatának, a vaddisznónak, valamint az 1. § (1) bekezdés b) pont bb) alpontjában meghatározott fajok egyedeinek éves vadgazdálkodási tervben jóváhagyott elejtési darabszáma az (1) bekezdésben meghatározott mértéken felül a vadászati hatóság külön engedélye nélkül túlélhető.”

(3) Az 1. § (1) bekezdés ba) pontjában meghatározott hasznos apróvad hasznosításának tíz százalékot meghaladó mértékű elmaradása, valamint a (2) bekezdésben meghatározott fajok, illetve azok ivarai elejtési darabszámának túllépése kivételével a nem engedélyezett eltérés – ideértve a trófeás vad korosztályonkénti szabályozására vonatkozó 16. számú melléklet szerinti előírásokat – a Vtv. 83. § (1) bekezdés g) pontjában foglaltak szerint a vadgazdálkodási szabályok megsértésének minősül.

(4) Az éves vadgazdálkodási tervben a hasznosítható vad mennyiségének jóváhagyásakor a vadászati hatóság a trófeás vad korosztályi viszonyait és hasznosítását, valamint a tervezett törzsszállomány és szaporulat mellett az 1. § (1) bekezdés b) pont bb) alpontjában meghatározott fajokra előírt hasznosítás teljesítését is vizsgálja.

(5) Az 1. § (1) bekezdés b) pont bb) alpontjában meghatározott fajok gyérítendő mennyiségét a tervezéssel érintett vadászati évet megelőző öt év terítékadatai átlagának figyelembevételével kell meghatározni.

(6) A vadászati hatóság az 1. § (1) bekezdés b) pont bb) alpontjában meghatározott fajok közül a rókára, aranybakálra, dömlyös varjúra, szarkára, valamint szajkóra előírt gyérítés elmaradása esetén, a hasznos apróvad hasznosítását az éves vadgazdálkodási terv jóváhagyásakor korlátozhatja.

(7) A (6) bekezdésben meghatározott fajok elejtését a vadászatra jogosult emlősök esetén egyenként egy pár fül, madarak esetén egyenként egy pár láb bemutatásával a tájegységi fővadász előtt igazolja.

(8) A (6) bekezdésben meghatározott fajokra előírt hasznosítás teljesítését a tájegységi fővadász vadászati évenként legalább két alkalommal ellenőrzi, az ellenőrzésről két példányban a 7. számú melléklet II. pontjában meghatározott adattartalommal igazolást állít ki. Az igazolás kiállítását követően a (7) bekezdésben meghatározott elejtési jelek megsemmisítéséről a vadászatra jogosult gondoskodik. A kiállított igazolást a vadászatra jogosult az éves vadgazdálkodási tervvel együtt nyújtja be a vadászati hatósághoz.

A tervezés mellett a vadgazdálkodás ellenőrzéséről is pontos előírások rendelkeznek. A ragadozókontroll tekintetében a tervezet külön is kiemeli a tájegységi fővadászok ellenőrzési szerepét.

- Változnak a hivatásos vadász lődjára vonatkozó rendelkezések:

Vhr. 41. § (1) A hivatásos vadászt a szolgálati feladata teljesítése során elejtett, elfogott vad után lődjéként a szolgálati lőfegyvere és annak öbnagysága figyelembevételével

a) az elejtett, elfogott szarkáért, szajkóért és dömlyös varjúért tíz darab sörétes lőszer;

b) az elejtett, elfogott borzért, nyestért tizenöt darab sörétes vagy három darab, 1000 joule-nál nagyobb csőtorkolati energiájú golyós lőszer, aranybakáért, nyestkutyaért, mosómedvéért 50 darab sörétes vagy 5 darab, 1000 joule-nál nagyobb csőtorkolati energiájú golyós lőszer;

c) a december 1. – április 30. közötti időszakban elejtett, elfogott rókaért hetvenöt darab sörétes vagy tíz darab, 1000 joule-nál nagyobb csőtorkolati energiájú golyós lőszer, a május 1. – november 30. közötti időszakban történt elejtése, elfogása esetén pedig tíz darab sörétes vagy ketten darab, 1000 joule-nál nagyobb csőtorkolati energiájú golyós lőszer;

d) a jogosult által előírt állomány szabályozás során elejtett nagyvad után három darab golyós lőszer illeti meg a jogosult költségére.

- Pontos eligazítást ad a Vhr. a vadgazdálkodási feladatok szakmai irányítását ellátó személy tekintetében:

Vhr. 44/A. § (1) A Vtv. 57. § (4) bekezdés alkalmazásában vadgazdálkodási-vadászati gyakorlatnak minősül a legalább összesen 10 éven keresztül, legalább középfokú végzettséggel való hivatásos vadászati feladatok ellátása.

(2) A szakmai irányítói feladatokat a vadászatra jogosult alkalmazásában álló hivatásos vadász is elláthatja. Egy szakmai irányító legfeljebb két vadászatra jogosultnál láthat el ilyen jellegű feladatot.

Vadgazdálkodási képzettség és gyakorlati tapasztalat szükséges a feladat ellátásához. A Vtv. és a Vhr. előírásainak együttes olvasata szerint tehát lehetséges, hogy a vadgazdálkodás szakmai feladatait irányító személy – megfelelő képzettség és gyakorlat mellett – a vezetőség tagja (vadász-

mester) legyen, aki ebben az esetben nem lehet a társaság hivatásos vadásza, de az is lehetséges, hogy az irányító feladatot a hivatásos vadász látja el, aki viszont nem lehet tagja a Vt. vezetőségének. (A vadászmeisteri funkció ez esetben nincs szakmai előírásokhoz kötve.)

- Változik, 20000 forintba emelkedik a vadászjegy-kiváltásának, érvényesítésének díja (Vhr. 50. §).

- Március 1-jétől a külföldiek vadászati engedélyét is a kamara állítja ki. Ehhez kapcsolódó előírások:

Vhr. 52. § (1) A vadászati engedélyt a bérvadászati szerződés vagy a meghívólevél alapján a tervezett első vadászat helye szerint illetékes vadászhatóság területi szervezete állítja ki.

(2) A vadászati engedéllyel rendelkező vadász a vadászati tevékenységet csak abban az esetben kezdheti meg, ha a vadászattal érintett vadászterület kódszámát a vadászatra jogosult a vadászati engedélybe bejegyezte.

(3) A vadászati engedéllyel rendelkező vadász vadászatát – a vadászat megkezdése előtt legalább huszonnégy órával – a vadásztatást végző vadászatra jogosultnak kell bejelentenie az érintett vadászterület szerint illetékes vadászati hatósághoz, továbbá védett természeti terület érintettsége esetén a természetvédelmi hatósághoz is. (...)

- A vadászati törvény előírásaihoz kapcsolódva módosul a Vhr. a vadászati eszközökre nézve: Vhr. 58. § (...).

(2) Az 1. § bb) pontjában felsorolt apróvadfajokra előlőtt fegyverből kilőtt söréttel és lövedékkel, sörétes és golyós vadászlőfegyverrel is lehet vadászni. Vaddisznóra, rókára, borzra, aranybakálra, nyestkutya, mosómedvére sörétes vadászlőfegyverből kilőtt golyóval is lehet vadászni. (...)

(4) Magyar agárral mezei nyúlra, rókára és aranybakálra lehet vadászni.

Új vadászati eszközként jelenik meg tehát a jogszabályban az előlőtt fegyver és a magyar agár.

- Kiegészül az egyéni vadászati módok felsorolása: Vhr. 69. § (1) ... egyéni vadászatnak minősül:

g) az agarászat.

- A jogszabályalkotó szándéka a társas nagyvad-

vadászatokon a biztonság erősítése: Vhr. 73. § (...).

(2a) Nagyvad társasvadászata során a természeti környezet jellegétől eltérő, feltűnő színű mellény viselését a vadászatvezető a vadászat valamennyi résztvevője számára előírhatja, ha ez a vadászat biztonságos lefolytatása érdekében szükséges. A mellények biztosítása a vadászatra jogosult feladata.

- A Vhr. tervezete a 82. §-tól kezdődően rendezni kívánja a vadkártérítés sarkalatos pontjait, ugyanakkor azt is, hogy a termelő milyen felelősséggel tartozik a vadállományban okozott kárért. A téma fontosságára való tekintettel az új és már hatályos szöveget hosszabban idézem: Vhr. 82/A. § (1) A Vtv. 79. § (1) bekezdés e) pontjának alkalmazásában nagy értékű növénykultúrának minősül a csemegekukorica, az étkezési napraforgó, a szántóföldi zöldségnövények, az ökológiai gazdálkodásban termesztett növények, valamint a fajta-előállítási, fajtafenntartási, vetőmag-előállítási és kísérleti célú növényállományok.

(2) A Vtv. 79. § (1) bekezdés e) pontjának alkalmazásában fokozottan vadkárveszélyes területnek minősül az a mezőgazdasági művelés alatt álló tábla,

a) amelynek szegélye 40%-ot meghaladóan erdő, nádas művelési ágba vagy műveléssel felhagyott, a vad elrejtőzését lehetővé tevő, egyéb művelési ágba tartozó területtel határos, továbbá

b) amelynek szegélye 40%-ot meghaladóan más mezőgazdasági művelés alatt álló táblával határos, és a tábla fekvése szerinti vadászterület erdősültsége meghaladja a 30%-ot.

(3) A Vtv. 79. § (1) bekezdés h) pontjának alkalmazásában vadriasztó láncot vagy egyéb, hanghatáson alapuló vadriasztó eszközt olyan mezőgazdasági művelés alatt álló táblákon kell alkalmazni, ahol a termés betakarítása, illetve a kultúrállapot fenntartása kaszálással vagy szárazúzással történik. A vadállományban a vadriasztó eszközök használatának elmulasztása miatt keletkező kárt a földhasználóának meg kell térítenie a vadászatra jogosult részére. Az igazoltan bekövetkezett kár megtérítését a vadászatra jogosult a bekövetkezéstől számított harminc napon belül, írásban kérheti.

Vhr. 83. § (1) Vadkár, vadászati kár, valamint vadban okozott kár felmérését az igazságügyi szakértői szakterületekről, valamint az azokhoz kapcsolódó képesítési és egyéb szakmai feltételekről szóló miniszteri rendeletben vagy az agrárgazdasági és agrár-vidékfejlesztési szakterületeken a szakértői tevékenység végzésének feltételeiről szóló miniszteri rendeletben meghatározott szakirányú végzettséggel és legalább ötéves szakmai gyakorlattal rendelkező személy végezheti.

(2) A Vtv. 75. § (1) bekezdése alkalmazásában erdőgazdálkodásban okozott vadkár az erdősítésben a vad rágása, hántása, túrása, taposása, törése által a csemeték elhalását előidéző vagy a csúcsajtás lerágásával, letörésével a csemeték fejlődését akadályozó, továbbá az erdei magok elfogyasztása által a természetes erdőfelújulás elmaradását okozó károsítás. A kár pénzértékben történő megállapításához az erdő értékét kell alapul venni.

(3) A Vtv. 81. § (3) bekezdésének alapján a települési önkormányzat jegyzője által kirendelhető szakértők névjegyzékét a vadászati hatóság állítja össze, és azt a települési önkormányzatok jegyzőinek rendelkezésére bocsátja.

Vhr. 84. § (1) A kárbecslésről jegyzőkönyvet kell készíteni, amelynek tartalmaznia kell a szakértő és a felek megnevezését, címét, a szakértő hely-

színi megállapításait, az általa megállapított kár mértékét, valamint azt, hogy a károsult a kár megelőzési kötelezettségének milyen módon tett eleget, illetve a felek vadkárátalány-fizetésben megállapodtak-e. A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell továbbá a felek, illetőleg képviselőik által a szakértő megállapításaira tett esetleges észrevételeit is.

(2) A mezőgazdasági (ideértve a szőlőt és gyümölcsöst is) és az erdei vadkárok becsléséhez a szakértő által alkalmazott jegyzőkönyv mintáját a 19. számú melléklet tartalmazza. A jegyzőkönyvet a szakértőnek és a jelen levő feleknek (képviseelőinek) kell aláírniuk.

(3) A kárbebecslési jegyzőkönyvre alappal nem hivatkozhat az, aki annak tartalmát aláírásával nem hitelesítette. Ha valamelyik fél a jegyzőkönyv tartalmával nem ért egyet, e tényt a jegyzőkönyv aláírásával egyidejűleg, a jegyzőkönyv megjegyzés rovatában rögzítheti.

A fenti összeállítás a teljesség igénye nélkül, csupán figyelemfelhívás céljából készült, bízva abban, hogy segítséget nyújt a jogszabályok közötti eligazodásban.

Nagy István
titkár

Fotó: Utassy György

Bors Richard Várakozás

Óvatosan magam mellé teszem a messzelátót, aztán hátradőlök, és élvezem, ahogy a nap gyengéden megsimítja arcomat. Szememet becsukom, és arra gondolok, hogy nekem van a világon a legjobb dolgom. A falu felől a szél lágyan hozza az esti harangszót, amelynek lélekébresztően finom, de határozott kondulásai szétfolynak az előttem nyújtózkodó réten. A magasles mellett fácánkakas zörgeti szárnyait, s közben teli torokból kiabál. Felborzolt tollal megrázza magát, majd büszkén és délcegen, mint egy spanyol matador eltűnik a sűrűben. A bokrok közt pacsirta dalol, mint valami hősszerelmes, kinek minden bokorban terem szerető, és éppen felettem egy gólya lobogtatja méretes szárnyait. Tavasz van, fiókanevelő, szárba szökkenő, mindent felébresztő, szerelmes tavasz. Hát csoda, hogy jól érzem magam?

Újból felemelem a messzelátót, és körbekémlelek. Őzbakot szeretnék lőni. De nem ám olyan „hatos” bakot, amelyik minden bokorban megterem, hanem valami különleges formájú, ághíányos vagy netán „gyilkos” agancsú öreglegényre fáj a fogam. Azt mondja a vadőr, hogy ezen a réten van egy „gyilkos” bak, későn jár, de helyét jól tartja. Őt várom tehát, vele szeretnék „randevúzni”. Már vagy egy tucatszor leskelődtem utána, de még nem volt „szerencsénk” egymáshoz.

Körbefordulok távcsövémmel, és egy kölyök-róka ugrik a képbe. Kíváncsian botladozik a térdig érő ritkás fűben. Úgy látom, egyedül van, és minden érdekli. Okos kis fejét kapkodva forgatja minden egyes mozduló pille vagy bogár után. Mindenben a kihívást, a játékot látja. Leeresztem

a távcsövet, és a les sarkába támasztott puskámra nézek.

– Lődd már meg, mire vársz! Mindjárt megugrik, aztán lesheted... – parancsolgat apróvadért aggódó, mindig realistán gondolkodó énem. – Hát lenne szíved...? – teszi fel a kérdést másik, „gyengébbik” énem.

Végül is a siheder ravaszdi oldja meg vívódásomat, mert egy szempillantás alatt besurran az erdőbe, és úgy tűnik el, mintha ott sem lett volna.

A nap már megágyazott magának, és én öszszebb húzom a vékonyka kabátot, mert tavasz ide vagy oda, igencsak hűvös lett. A fák és a bokrok is kezdenek ásitózni, és már-már ők is bebújnak az esti sötétség vetette paplanok közé. Éppen azon gondolkodom, hogy vagy a vadőr lódított, vagy az említett őzbak nem tartózkodik itthon, és én hiába várom itt állig begombolkozva, gyilkos szándékkal, amikor egy őzforma árny lép ki a rétre. Lassan, csipegetve halad a rét közepe felé, miközben időm egyre fogy, vészesen sötétedik. Hirtelen felkapja fejét, és jobb első lábával dobant egyet. Úgy látszik, valami gyanús lehet neki, mert pontosan felém figyel. Azt már látom, hogy bak, és nem is a fiatalabbjából, de mivel szemben áll, pontosan elbírálni nem tudom. Végre oldalra fordítja fejét, és már látom is, hogy az ág nélküli, „gyilkos” bakkal van dolgom (mégiscsak jó gyerek ez a vadőr). A messzelátót leteszem, és csendesesen a puskámért nyúlok...

Töret gyanánt kalapomra illatos akácvirágot tűzök, és hazáig lágy tücsöklégy kíséri, amelybe mámoros békaszó vegyül.

Vadásznapok a megyében

Június 10.	Kittenberger napok	Nagymaros
Június 11.	Kóhalma, kopjafaünnep	Bugyi
Augusztus 19.	Magyar-szlovák vadásznapi	Nagybörzsöny
Szeptember 23-24.	Gerje menti vadásznapi	Cegléd

Segítséget nyújt a Vadcoop Bvt.

A Vadcoop Bvt a kevésbé tehető, valamint a terület nélkül maradt vadászok részére nyújt – megalakulása óta - vadászati lehetőséget. Hosszú évek gyakorlata, kiváló partneri kapcsolatok garantálják az élménydús és sikeres vadászatokat. A részletes tudnivalók saját honlapunkon (www.vadcoop.hu),

a Facebook-on, továbbá a Nimród Vadászlapban havonta megjelenő „Vadcoop Hírek”-ben elérhetők. Központi irodánkban szóban is felvilágosítást kaphat minderről: 365-1005 H.-SZ.-P.

Várunk minden természetszerető és vadászszerető vadászt tagjaink sorába! Érdemes Vadcoop Bvt. tagnak lenni ! Várjuk jelentkezését!
A Vadcoop Bvt. vezetősége

Eladó

Sörétes, 12/ 70 -es kaliberű, BOCK vadász
lőfegyver eladó.

Gyártója: CASTELLANI, típusa: Star
Vega. * Cardone V.T. Brescia-Itali *

Műszaki érvényessége: 2018.10.15.

E-mail : ffalvi@t-online.hu.

Mobil: 06209288374.

Eladó

Brno ZKK 600-as 30-06 springfield lux, keveset használt /100 lövés/ gyári oldható szerelékkel 6x42 céltávcsővel állapotának megfelelő áron eladó +különbféle tartozékok.

Érdeklődni: 06/30/7142426

VADÁSZATI -TERMÉSZETISMERETI NYÁRI TÁBOROK KATALINPUSZTÁN

LÁNYOK ÉS FIÚK FIGYELEM!

Idén is sok érdekes és izgalmas programmal várjuk a 8-14 éves gyerekeket vadásztáborainkba!

A táborok helyszíne: Ipoly Erdő Zrt. Katalinpusztai Kirándulóközpont és Erdei iskola.

Időpontok:

SZÉCHENYI ZSIGMOND VADÁSZTÁBOR: 2017. 07. 10-16-ig 7 nap 6 éjszaka.

PARTY ISTVÁN VADÁSZTÁBOR: 2017. 07. 24-30-ig 7 nap 6 éjszaka.

Programjainkból: vad és vadnyomismeret, erdő és vadgazdálkodási ismeretek, esti vadlesek, íjászat, solymászat, kisállat bemutatás, vérebvezetés, tanösvény túra, éjszakai túra, vadászkürt jelek és vadászati módok megismerése, teríték készítés és vadásszávatás, vadász hagyományok megismerése, vadászati emlékhelyek felkeresése, trófeabírálat, állat és növényismeret, állathang felismerés, kézműves foglalkozások, vetélkedők, játékok, sportversenyek és izgalmas csapatjátékok.

Elhelyezés: 7-8 ágyas szobákban.

Étkezés: reggeli, ebéd, vacsora (szükség szerint pótvacsora).

A részvételi díj: 45000,- Ft/fő.

Bővebb információ és jelentkezés a hangyadani@ipolyerdo.hu címen vagy
Kemenes Rita (06-20-451-9053) és Kemenes Miklós (06-20-252-3686)
táborvezetőknél lehetséges.

RAGADOZÓK KÖNYVE

ingyenes kiszállítással 6.990 Ft-ért

A megrendeléseket a rendeles@denesnatur.hu e-mail címre várjuk!

HUBERTUS Vadásziskola

A Hubertus Vadásziskola a **vadászok oktatása, képzése** területén több évtizedes tapasztalattal és gyakorlattal rendelkezik. A tanfolyam **100 óras**. Az elméleti előadások **hetente-kéthetente, hétvégi** napokon kerülnek megtartásra. Egy kurzus általában két-három hónapos. A gyakorlati képzéseket hétvégi napokon tartjuk. A hallgatók a **lőgyakorlaton** ismerik meg a lőfegyverek tartásának, tárolásának, használatának szabályait. Ez alkalommal sörétes és golyós lőfegyverrel gyakorolják a vadászlövészetet. Mindez képzett lőktatók irányításával történik, akik maguk is gyakorló vadászok. A **gyakorlati napokon** a gyakorlati vadászattal, a vadászatra való felkészüléssel, vadászati módszerekkel ismerkednek meg a hallgatók és tövélegesen is részt vesznek benne. Ezek mellett elsősorban a vadászati rendezéseket (magaslesek, lőállások, cserkelő út, stb.) vehetik szemügyre, de néhány vadgazdálkodási rendezést is be tudunk számukra mutatni.

OKTATÁSI HELYSZÍNEINK:

- Pest megye: **Gödöllő**
- Pest megye: **Szigethalom**
(Szigethalmi vadaspark és állatsimogató)
- Tolna megye: **Iregszemcse Csehipuszta**, Varga tanya

A hallgatóinkat teljes körűen kiszolgáljuk:

- **Kedvezményes áron** rendelkezésükre bocsátjuk a szükséges tankönyveket, szakkönyveket.
- **Bejelentjük** a résztvevőket a Vadászvizsgára.

Bejegyzett, regisztrált szervezetként végezzük az oktatási tevékenységünket. **Mezőőri tanfolyamot** évente többször szervezünk. A tanfolyamainkkal kapcsolatos további fontos információkat találhat a honlapjainkon!

HUBERTUS

www.hubertus.com
www.hubertusvadasziskola.hu

Főszerkesztő: Nagy István • *A szerkesztőség tagjai:* Guzsik Alfréd, Kemenes Miklós, Rácz Gábor,
Rózsa Róbert • *Nyelvi lektor:* Gellér Tibor • *Címlepfotó:* Utassy György
Megjelent 11 500 példányban • *Nyomás:* Korrekt Nyomdaipari Kft,
Szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor u. 34.
Tel: (06-1) 311-9608; e-mail: omvkpest@t-online.hu

minden ami

VADÁSZAT

VADÁSZKATALÓGUS

Idén jelent meg a Magnum "minden ami vadászat" vadász katalógus, amiben több mint 3200 termék leírása és technikai adata megtalálható.

Tudjon meg többet:

A 400 oldalba belefért számos gyártó története, kiemelkedő modelljeik részletes bemutatása és további újdonságok, érdekességek.

Legyen naprakész:

A katalógus árakat (az árváltozás jogát fenntartjuk) és cikkszámokat is tartalmaz, amelyek segítségével a Magnum Vadászat és Rendvédelem weboldalán megtalálhatja a keresett termék aktuális adatait.

Éljen a lehetőséggel!

A katalógus része egy kupon, melyet 1.500 Ft értékben levásárolhat bármely Magnum vadászboltban.

A katalógust postán előre utalás után 250Ft-os költséggel vagy futárszolgálattal 990Ft-os költséggel előreutalással vagy utánvétesen is tudjuk szállítani.

MEGRENDELHETŐ:

www.magnumvadasz.hu

tel: 1 280 8311

- 400 oldal
- 3200 termék leírással, árakkal
- ballisztikai táblázatok
- sok érdekes információ a fegyver gyárakról
- több mint 70 gyártó terméke került bemutatásra
- 1500 Ft-os levásárolható kuponnal
- a katalógus ára: 2.000 Ft, melyből 1500 Ft azonnal levásárolható, így Önnek 500 Ft-ba kerül.

MAGNUM

M3-M0 autópálya 70-es kijárat,
FÖT, Fehérkő u. 6.
további üzleteink:
IX., Budapest, Soroksári u. 164.
VII., Budapest, Erzsébet krt. 29.
Vác, Csányi krt. 55.
Tel: +36 1 280 8311

MEGRENDELHETŐ:
www.magnumvadasz.hu
tel: 1 280 8311

- 400 oldal
- 3200 termék leírással, árakkal
- ballisztikai táblázatok
- sok érdekes információ a fegyver gyárakról
- több mint 70 gyártó terméke került bemutatásra
- 1500 Ft-os levásárolható kuponnal
- a katalógus ára: 2.000 Ft, melyből 1500 Ft azonnal levásárolható, így Önnek 500 Ft-ba kerül.

 MAGNUM

M3-M0 autópálya 70-es kijárat,
FÓT, Fehérkő u. 6.
további üzleteink:
IX., Budapest, Soroksári u. 164.
VII., Budapest, Erzsébet krt. 29.
Vác, Csányi krt. 55.
Tel: +36 1 280 8311

- 400 oldal
- 3200 termék leírással, árakkal
- ballisztikai táblázatok
- sok érdekes információ a fegyver gyákról
- több mint 70 gyártó terméke került bemutatásra
- 1500 Ft-os levásárolható kuponnal
- a katalógus ára: 2.000 Ft, melyből 1500 Ft azonnal levásárolható, így Önnek 500 Ft-ba kerül.

**M3-M0 autópálya 70-es kijárat,
FÓT, Fehérkö u. 6.
további üzleteink:
IX., Budapest, Soroksári u. 164.
VII., Budapest, Erzsébet krt. 29.
Vác, Csányi krt. 55.
Tel: +36 1 280 8311**

JÓ VADÁSZATOT!

